

อำนาจชอบธรรมและสิทธิอำนาจในการเลื่อนชั้น ทางสังคมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม¹

Legitimate Power and Authority in Social Mobility of Vietnamese Thai

กฤษณะ ทองแก้ว² / สมศักดิ์ ศรีสันติสุข³ / วิยุทธ์ จำรัสพันธ์⁴

Krishna Thongkaew / Somsak Srisontisuk / Viyouth Chamruspanth

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย “การเลื่อนชั้นทางสังคมของครอบครัวชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในสังคมไทย” ตามจุดประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเลื่อนชั้นทางสังคมของครอบครัวชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา เก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์ บันทึกประวัติชีวิตบุคคล สัมภาษณ์เชิงลึกและสัมภาษณ์กลุ่ม จากการวิจัยพบว่า อำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ประกอบด้วย ประการแรก สิทธิอำนาจบุญบารมีที่สะสมอยู่ในตัวตนของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม คือ ความขยัน ประหยัด และอดทน ประการที่สอง คือสิทธิอำนาจตามประเพณีที่สะสมผ่านหิ้งบูชาแผ่นดิน โรงเรียนสอนภาษาเวียดนาม และศาลเจ้า ประการสุดท้าย คือสิทธิอำนาจตามกฎหมายที่ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามสะสมผ่านสมาคมมิตรภาพไทยเวียดนาม สมาคมชาวเวียดนามแห่งประเทศไทย และสมาคมธุรกิจไทยเวียดนาม ที่นำมาสู่การเกิดอำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม จนได้รับการยอมรับจากสังคมไทยในปัจจุบัน

คำสำคัญ: ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม อำนาจชอบธรรม สิทธิอำนาจบุญบารมี สิทธิอำนาจตามประเพณี สิทธิอำนาจตามกฎหมาย

¹ บทความชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ สาขาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง “การเลื่อนชั้นทางสังคมของครอบครัวชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในสังคมไทย” ได้รับทุนสนับสนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² นักวิจัยศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมผู้นำโขง และนักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

³ อาจารย์ประจำสาขาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

⁴ อาจารย์ประจำสาขาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This article is part of a Ph.D. dissertation titled "Social Mobility of the Viet Kieu Family in Thai Society." The article was aimed at investigating the process of social mobility of Vietnamese Thai families. The qualitative case study approach was used. Research tools included observations, case studies, in-depth interviews, and group interviews. Research results showed that legitimate power and authority in the livelihoods of Vietnamese Thai consisted of the following factors: 1) charismatic authority, which included diligence, austerity, and stability; 2) traditional authority reflected through fatherland shrines, Vietnamese language schools, and shrine houses; and 3) rational legal authority reflected through the establishment of Vietnamese Thai associations such as Thailand-Vietnam Friendship Association, Vietnamese Association of Thailand, Business Association of Thai Vietnam. These kinds of legitimate power and authority finally led to social acceptance in Thai society.

Keywords: Vietnamese Thai, legitimate power, charismatic authority, traditional authority, rational legal authority

บทนำ

แนวคิดอำนาจ (Concept of Power) นิยามว่า อำนาจคือความสามารถหรือศักยภาพของบุคคลในสถานภาพหนึ่งๆ ที่จะกระทำการให้บรรลุตามเป้าหมาย แม้ว่าจะถูกต่อต้านหรือได้รับการสนับสนุนก็ตาม โดยมาร์ก (Karl Marx: 1818-1883) วิเคราะห์ว่า อำนาจทางเศรษฐกิจเป็นรูปแบบอำนาจหลักในการกำหนดระบบทุนนิยมของโลกสมัยใหม่ ส่วนพาร์สัน (Talcott Parsons: 1902-1979) มองว่า อำนาจเป็นพลังหรือทรัพยากรที่ผูกติดอยู่กับโครงสร้าง แต่ก็ยังคงดำรงอยู่อย่างเป็นอิสระเคียงคู่กับความเป็นปัจเจกบุคคล (Individual) แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงถูกถกเถียงว่าขาดความเป็นพลวัตหรือความสัมพันธ์ระหว่างกันของโครงสร้างและความเป็นปัจเจกบุคคล ก็เพราะว่าพาร์สันมองการก่อเกิดอำนาจจากรัฐผ่านโครงสร้างทางสังคมที่ทำหน้าที่ในการรักษาระเบียบสังคม สถาบัน และความสมดุลทางสังคมในมิติเดียว และขาดซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่มาจากผู้คน ซึ่งเป็นการมองแบบอนุรักษนิยม

(Conservatism) อย่างมาก (รัตนา โตสกุล, 2548) ส่วนนักคิดแนวหลังสมัยใหม่อย่าง บูร์ดิเยอร์ (Pierre Bourdieu: 1930-2002) ก็เน้นให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลว่ามีอำนาจอย่างเสรีมากขึ้นในสังคมของการบริโภคนิยม แต่ก็มีการถกเถียงจากซีบรุก (Jeremy Seabrook) ว่า กระแสการบริโภคนิยมของผู้คนถือเป็นการเลื่อนชั้นที่จอมปลอมของชนชั้นล่างและชนชั้นกลางโดยชนชั้นสูง (เจอร์มี ซีบรุก, 2554) แม้บูร์ดิเยอร์พยายามจะแสดงให้เห็นทุน (Capital) ต่าง ๆ ในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่นเดียวกับฟูโกต์ (Micheal Foucault: 1926-1984) ที่มองว่า อำนาจของผู้คนในสังคมนั้นเลื่อนไหลไม่ตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนไปได้ด้วยการนำเสนอและควบคุมผ่านวาทกรรม (Discourse) (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2554)

ในขณะที่เวเบอร์ (Max Weber: 1864-1920) นิยามอำนาจว่าเป็นความสามารถหรือศักยภาพของบุคคลในสถานภาพหนึ่ง ๆ ที่จะกระทำการให้บรรลุเป้าหมาย โดยอำนาจของเวเบอร์จักต้องผูกติดกับบุคคลหรือเป็นทรัพยากรอันเนื่องมาจากสถานภาพทางสังคม บางครั้งเขาก็เรียกว่า “อำนาจเหนือกว่าผู้อื่น” (Power over other) และพื้นฐานของอำนาจ เวเบอร์ได้แบ่งอำนาจออกเป็น 2 แบบ คือ อำนาจบังคับ (Coercive Power) ที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้กำลังบังคับ ซึ่งก่อให้เกิดการขาดความชอบธรรม กับอำนาจชอบธรรม (Legitimate Power) ที่มีกระบังคับใช้ (Domination) บนฐานของความชอบธรรมจากการได้รับความยินยอม เช่น คณะรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งอย่างโปร่งใสและยุติธรรม (Morison, 1995) ซึ่งเวเบอร์ให้ความสำคัญมากกับการกระทำทางสังคม (Social Action) โดยการให้ความสำคัญกับกระบวนการได้มาซึ่งอำนาจที่จะต้องได้มาอย่างมีเกียรติภูมิ และนำไปสู่การมีอภิสิทธิ์ (Privilege) ที่ได้รับการยอมรับ (Prestige) จากสังคมตามมา เพราะเวเบอร์เชื่อว่า อำนาจ อภิสิทธิ์ และการยอมรับ คือเงื่อนไขของการเลื่อนชั้นทางสังคม (Social Mobility) ดังนั้น อำนาจของเวเบอร์จึงมีความชอบธรรม ที่ประกอบด้วยสิทธิอำนาจบุญบารมี (Charismatic Authority) สิทธิอำนาจตามประเพณี (Tradition Authority) และสิทธิอำนาจตามกฎหมาย (Rational Legal Authority) นั้นเอง (สุภาวค์ จันทรวานิช, 2548)

วิธีวิทยา

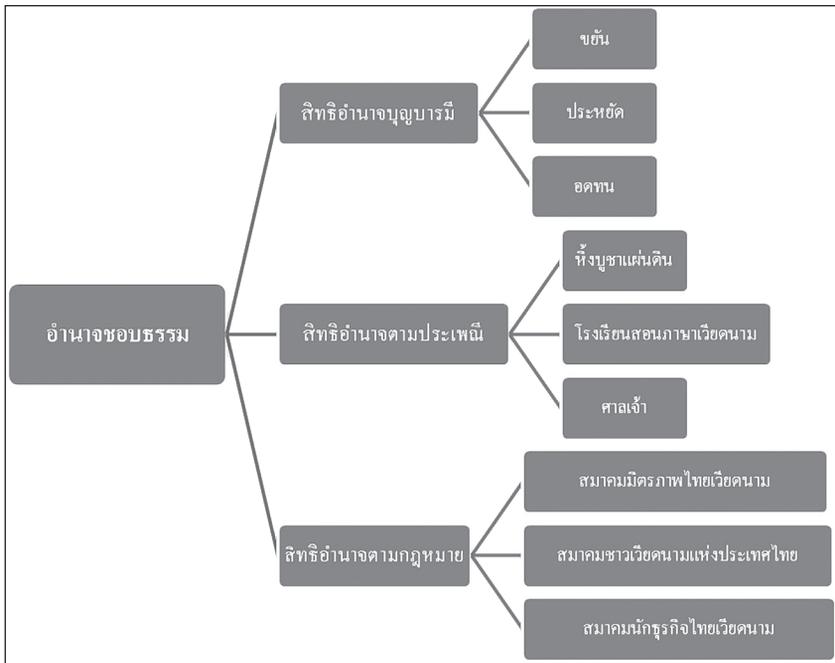
บทความวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้นำการตีความ (Interpret) ตามแนวคิดของ เวเบร์มาใช้ ผสมผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิธีการกรณีศึกษา (Case Study Approach) มีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์ (Observation) การบันทึกประวัติชีวิตบุคคล (Life History) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นตัวแทนของครอบครัวชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจำนวน 26 ราย ในมิติเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม และการเมือง เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีหน่วยการวิเคราะห์ (Units of analysis) ระดับครอบครัว (Family) และกลุ่มทางสังคม (Group) ผู้วิจัยได้นำแนวคิด (1) สิทธิอำนาจบุญบารมี (2) สิทธิอำนาจตามประเพณี (3) สิทธิอำนาจตามกฎหมาย ของเวเบร์มาตีความปรากฏการณ์ในพื้นที่จังหวัดนครพนม สกลนคร อุตรธานี และหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเลื่อนชั้นทางสังคมของครอบครัวชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

ผลการศึกษา

บทความวิจัยนี้นำเสนอข้อค้นพบจากการวิจัยที่ว่า อำนาจชอบธรรมในการเลื่อนชั้นทางสังคมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในสังคมไทยนั้นประกอบด้วย สิทธิอำนาจบุญบารมีที่สะสมมาจากความขยัน ประหยัด และอดทน ซึ่งมีครอบครัวทำหน้าที่ในการหล่อหลอม ส่วนสิทธิอำนาจตามประเพณีมีทั้งบูชาแผ่นดิน โรงเรียนสอนภาษาเวียดนาม และศาลเจ้า เป็นเงื่อนไขสำคัญในการก่อร่างและสร้าง สืบทอด และผลิตซ้ำสิทธิอำนาจตามประเพณี และการมีสิทธิอำนาจตามกฎหมายของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามก็มีองค์การเชิงเหตุผลสมัยใหม่อย่าง สมาคมชาวเวียดนามแห่งประเทศไทย สมาคมนักธุรกิจไทยเวียดนาม และสมาคมมิตรภาพไทยเวียดนาม เป็นต้น ดังนั้นการหลอมรวมของสิทธิอำนาจต่างๆ เข้าด้วยกันนั้นส่งผลให้ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามมีอำนาจชอบธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน

1. อำนาจชอบธรรมคืออะไร (What is Legitimate Power?)

อำนาจชอบธรรม คืออำนาจที่ผู้คนทำการสะสม สืบทอด และนำออกมาใช้ได้เมื่อต้องการที่จะดำเนินการสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้เป็นตามเป้าหมายที่วางไว้ ถึงแม้จะมีการต่อต้านบ้างก็ตาม แต่ก็สามารถดำเนินการจนแล้วเสร็จ และที่สำคัญอำนาจเหล่านั้นก็ยังคงดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบัน (Weber, 1978) เพราะผู้คนก็ใช้สิทธิอำนาจที่แตกต่างกันออกไปตามสถานการณ์ และนิยามว่าอำนาจดำรงอยู่ในความสัมพันธ์ของโครงสร้างสังคมกับผู้กระทำหน้าที่สามารถทำตามเจตจำนงได้ถ้าหากอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมของโครงสร้างหรือองค์กรก็ได้ (Weber, 1978) เวเบอร์จำแนกสิทธิอำนาจออกเป็น 3 ประการ คือ สิทธิอำนาจตามประเพณีที่มีรากฐานมาจากขนบธรรมเนียมประเพณีที่กำหนดไว้ และจะมีการสะสมอยู่ในชุมชน แวดวง และสังคมโดยทั่วไป ทั้งอยู่ในโครงสร้างของรัฐและนอกโครงสร้างของรัฐเช่นกัน ประการต่อมาสิทธิอำนาจบุญบารมีมาจากคุณลักษณะส่วนตัว เช่น ความกล้าหาญ ความมีจริยธรรม ความเสียสละ เป็นต้น โดยสิทธิอำนาจบุญบารมีสะสมอยู่ที่ในตัวของผู้คน และอาจจะได้รับมอบจากผู้ที่มีบารมีสูงกว่าก็ได้ (โคเซอร์, 2547: 376) สุดท้ายสิทธิอำนาจตามกฎหมายมีรากฐานตามหลักเหตุผลหรือกฎข้อบังคับที่กำหนดเอาไว้ โดยการสะสมของสิทธิอำนาจก็อยู่กับโครงสร้างหรือองค์กรของรัฐ เวเบอร์เชื่อว่าอำนาจทั้งสามประการนี้มีการผสมผสานกัน ระหว่างชุมชน ผู้คน และรัฐ (สุภางค์ จันทวานิช, 2548) ที่มีความสมดุลของสิทธิอำนาจตามประเพณี บุญบารมี และเหตุผลกันอย่างลงตัวและนำไปสู่การสถาปนาอำนาจขึ้นมาในสังคม และนำมาสู่กระบวนการสะสม สืบทอด และฝังรากลึกในสังคมจนนำมาสู่การยอมรับจากสังคม (Krishna Thongkaew, Somsak Srisontisuk & Viyouth Chamruspanth, 2014) เพราะการยอมรับ (Prestige) คือการฝังรากลึกของอำนาจแบบดั้งเดิมตามความคิดของเวเบอร์ และนั่นก็คือการเลื่อนชั้นทางสังคม ดังนั้น อำนาจอันชอบธรรมคือความสมดุลของสิทธิอำนาจสามฝ่ายของชุมชน ผู้คน และรัฐที่ปฏิสัมพันธ์กันและกันอย่างตัว บทความขึ้นนี้ของผู้วิจัยจึงพยายามอธิบายปรากฏการณ์การเลื่อนชั้นทางสังคมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามผ่านสิทธิอำนาจเชิงประเพณี บุญบารมี และเหตุผล ของเวเบอร์ เพื่ออรรถาธิบายปรากฏการณ์การเลื่อนชั้นทางสังคมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในสังคมไทย

ภาพประกอบที่ 1 แผนผังองค์ประกอบของอำนาจชอบธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม
ในสังคมไทย

2. สิทธิอำนาจบุญบารมี

สิทธิอำนาจบุญบารมี (Charismatic Authority) มาจากคุณลักษณะส่วนตัว เช่น ความกล้าหาญ ความมีจริยธรรม ความเสียสละ เป็นต้น โดยสิทธิอำนาจบุญบารมีสะสมอยู่ได้ในตัวของผู้คนและอาจจะได้รับมอบจากผู้ที่มีการมีสูงกว่าก็ได้ (โคเซอร์, 2547: 376) และก็สามารถหล่อหลอมจากรากของเหง้าของวัฒนธรรมและศาสนาที่ปรากฏออกมาในรูปของการกระทำที่มีจริยธรรม (Moral Action) มาเป็นตัวกำกับกรกระทำต่าง ๆ ที่แสดงออกมาในความสัมพันธ์และระบบเศรษฐกิจนั่นเอง (Keyes, 2533: 271-298) สิทธิอำนาจบุญบารมีที่อยู่ในหน่วยของครอบครัวนั้นก็มิได้อยู่สองแนวทาง คือ พ่อแม่ปฏิบัติตนสะสมบุญบารมีด้วยตนเองจากความขยัน ประหยัด อดทน และสมาชิกในครอบครัวก็ได้รับการถ่ายทอดจากครอบครัวมาอีกด้วย

เช่น การอพยพเข้ามาของชาวเวียดนามในช่วงทศวรรษ 1950 จากนั้นก็ได้สถาปนาสิทธิอำนาจต่างๆ ตามมา ซึ่งการสถาปนาสิทธิอำนาจได้เริ่มขึ้นโดยการสะสมสิทธิอำนาจบุญบารมีที่เป็นการสะสมสิทธิอำนาจในตัวของผู้คน และสามารถกระทำการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ผ่านคำสอนที่ว่า “ขยัน ประหยัด อุดทน” (Krishna Thongkaew, Somsak Srisontisuk & Viyouth Chamruspanth, 2014)

2.1 การสะสมสิทธิอำนาจบุญบารมีของชาวเวียตเกียว ครอบครัวปทุมของนายตำรวจ (ชื่อสมมุติ) เป็นตระกูลชาวนา เมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม ได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยใน ค.ศ. 1946 โดยครั้งแรกเข้ามาอาศัยใต้ถุนบ้านของคนไทยที่จังหวัดนครพนม ครอบครัวปทุม (Family of Orientation) มีพี่น้องรวม 6 คน และได้ยึดอาชีพเผาถ่านและทำเต้าหู้ขาย โดยสมาชิกทุกคนในบ้านช่วยกันทำงานทุกคน นายตำรวจให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าความขยันของชาวเวียดนามนั้นสืบทอดจากครอบครัว โดยพ่อแม่เป็นผู้นำครอบครัวที่เป็นตัวอย่าง ดังนั้นลูกๆ ทุกคนจึงมีความขยันตามกันมา และหลังจากขยันแล้วก็ต้องมีความประหยัดด้วย ส่วนหนึ่งก็พ่อแม่เป็นคนทำหน้าที่เก็บเงิน โดยจะเห็นพ่อแม่เก็บเงินไว้ในกระบอกไม้ไผ่ ส่วนการอดทนนั้นนายตำรวจเล่าว่า เป็นการอดทนกับสถานการณ์ต่างๆ จากทุกรูปแบบ เช่น การอดทนทำงานตลอดทั้งวัน การอดทนจากการไม่ได้ออกไปวิ่งเล่นกับเพื่อนๆ รุ่นราวคราวเดียวกัน และอดทนต่อคำเหยียดหยามด้วยการไม่ต่อว่าและไม่โต้เถียงใดๆ อาทิ จากเหตุการณ์การการออกมาทูปตีทำร้ายร่างกาย บ้านเรือนเครื่องมือทำมาหากิน ใน ค.ศ. 1955 ซึ่งเป็นผลจากการที่ฝรั่งเศสพ่ายแพ้ต่อกองกำลังเวียดนามเหนือในสมรภูมิตีเยนเบียนฟู ค.ศ. 1954 โดยมีการจัดตั้ง “เครือข่ายคนไทยรักชาติต่อต้านญวน” ขึ้นโดยมีการจ้างวานกลุ่มคนมากระทำการ “ตีแกว” (Tea Kao) ซึ่งเหตุการณ์เหล่านั้นชาวเวียดนามจำต้องหลบซ่อนและไม่ตอบโต้ต่อการกระทำอันใด ถือเป็น การอดทนที่สุดในชีวิต (ตำรวจ ดาวเงิน [ชื่อสมมุติ], 2556) เพราะความอดทน อดกลั้น ความขยัน ความประหยัด ที่ได้รับถ่ายทอดจากหิ้งบูชาแผ่นดินที่มีที่มาจากลัทธิขงจื้อและคำสอนของประธานโฮจิมินห์ ครอบครัวของนายตำรวจจึงยึดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และชาวเวียดนามทุกคนในช่วงเดียวกันก็มีวัตรปฏิบัติเฉกเช่นครอบครัวของนายตำรวจเช่นกัน ดังนั้นความขยัน ประหยัด

อดทน จึงถูกปลุกฝังลงในชาวเวียดนามทุกคน จนกลายมาเป็นอัตลักษณ์ของชาวเวียดนาม การสะสมความขยัน ประหยัด อดทน จึงกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตชาวเวียดนามจนได้รับการยอมรับ ซึ่งนี่คือ สิทธิอำนาจเชิงบารมี ที่ครอบครัวนายตำรวจและชาวเวียดนามสะสมมาตลอดช่วงเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ชาวเวียดนามได้ฝึกฝนความขยัน ประหยัด และอดทนอย่างต่อเนื่องหลายปีแล้ว สิ่งเหล่านี้ก็ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตสมาชิกในครอบครัวต่างๆ ได้รับการสืบทอดกันมา และได้รับการยอมรับจากสังคมไทยจนแปรเปลี่ยนมาเป็นสิทธิอำนาจเชิงบารมีที่มีอยู่ในชาวไทยเชื้อสายเวียดนามตามมานั่นเอง และในอีกมุมหนึ่งก็มองในแง่ลบว่า ตะหนี่ถี่เหนียว แต่ถ้อยคำเหล่านี้ก็สะท้อนความ “ขยัน ประหยัด อดทน” เพราะในช่วงระยะเวลา นับตั้งแต่ ค.ศ. 1946 ตราบจน ค.ศ. 1960 นั้น การสะสมสิทธิอำนาจผ่านบารมีนั้นกระทำได้ในระดับของครอบครัวเท่านั้น เพราะในช่วงนั้นรัฐไทยได้ประกาศใช้ พรบ. การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ส่งผลให้เกิดการจำกัดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หรือพื้นที่ทางสังคมนั่นเอง ดังนั้น การสะสมจึงมีอยู่ในตัวคนเท่านั้นที่รัฐไทยไม่ห้ามก็คือ การขยัน ประหยัด และอดทน จนเกิดการสั่งสมบารมีที่แปรเปลี่ยนไปเป็นสิทธิอำนาจเชิงบารมี

3. สิทธิอำนาจตามประเพณี

สิทธิอำนาจตามประเพณี (Tradition Authority) คือ สิทธิอำนาจที่เวเบอร์เชื่อว่าเป็นลักษณะเด่นของสังคมก่อนสมัยใหม่ที่ขึ้นอยู่กับความเชื่อทางสังคม โดยมีความชอบธรรมของประเพณีหรือของ “แต่ไหนแต่ไรมา” เป็นอำนาจที่ไม่ได้ถูกตราไว้เป็นกฎ แต่ยังลึกอยู่ในจิตใจของผู้คน โดยการรับการถ่ายทอดกัน หรือจากการสั่งสมมาจากผู้ที่มีอำนาจชอบธรรมมากกว่า (โคเซอร์, 2547: 376) อำนาจเหล่านี้ปรากฏเกิดในชุมชนหรือสังคมที่เป็นประหนึ่งพื้นที่ทางสังคมให้ชาวเวียดนามเข้ามาปฏิบัติสัมพันธ์กัน ซึ่งพื้นที่ทางสังคมนี้ผูกโยงชาวเวียดนามเข้ากับสังคมไทยและรัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สิทธิอำนาจตามประเพณีนั้นผูกติดอยู่กับผู้คนนับตั้งแต่เกิดมา มีชีวิตรอดตราบจนเสียชีวิต ซึ่งมีความเชื่อ ศาสนา ทำหน้าที่ยึดโยงเข้าหากันและกัน โดยมีหิ้งบูชาแผ่นดิน โรงเรียนสอนภาษาเวียดนาม ศาลเจ้า

พิธีกรรมต่างๆ ทำหน้าที่ในการเผยแพร่และผลิตซ้ำชุดความคิด ความเชื่อ กิจกรรม
ขึ้นมาและยึดโยงเข้ากับสังคมไทยต่อมา

3.1 หังบูซาแผ่นดินกับการปลูกฝังสิทธิอำนาจตามประเพณี หังบูซา
แผ่นดิน (Fatherland Shire) หรือหังบูซาปีตุภูมิ (Ban tho to quoc) ของชาวเวียดนาม
เป็นสัญลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นในสังคมไทยช่วง ค.ศ. 1948 โดยหวัง วัน ฮวาน
(Hoang Van Hoan: 1905-1991) ลูกศิษย์คนใกล้ชิดของโฮจิมินห์ได้รื้อฟื้น
ความรักชาติ ความสามัคคีของชาวเวียดนามในสังคมไทย เพื่อต้องการรวบรวม
ความสามัคคีของชาวเวียดนามในการกอบกู้เอกราชจากเจ้าอาณานิคมฝรั่งเศส
โดยการนำเอาคำสอนของโฮจิมินห์มาเขียนไว้ตรงหังบูซาแผ่นดินทั้งสี่แถว คือ
แถวบนล่าง ชาย และขวา โดยแต่ละประโยคมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับครอบครัว
กลุ่มทางสังคม รัฐ เป็นต้น หังบูซาแผ่นดินมีวิวัฒนาการมาจากหังบูซาบรรพบุรุษที่
ได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อ (Confucianism) ที่ถูกปรับเปลี่ยนให้กลายเป็นหังบูซา
แผ่นดินและเกิดการให้ความหมายใหม่ด้วยการสร้างคำสำคัญๆ เพื่อเป็นหลักคำสอน
หรือแนวทางปฏิบัติให้กับชาวเวียดนามในสังคมไทย โดยมีคำสำคัญดังต่อไปนี้ คือ
เริ่มจากแถวบนของหังบูซาเขียนไว้ว่า “To quoc tren het” (ไต่ ก๊วก เตน เอ็ด) “ชาติ
ต้องเหนือสิ่งอื่นใด” ด้านซ้ายของหัง “Can kiem liem chin” (เกิ่น เกียด เลียม จินห์)
“ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม” ด้านขวาของหัง “Viet Thai than thien muon
nam” (เหวียด ท้าย เทิน เทียน มวน นัม) “ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนชาวไทย
และชาวเวียดนามสถิตสถาพร” รำลึกถึงบุญคุณแผ่นดินไทยที่ให้ที่อยู่อาศัยและ
สร้างเครือข่ายในการกู้ชาติเวียดนาม และมุ่งหวังให้ชาวเวียดนามมีความสัมพันธ์
กับคนไทยตลอดไปด้วย ส่วนด้านล่างของหังเขียนว่า “Ho Chu tich muon nam”
(โฮ จู ติง มวน นัม) “ประธานโฮ จงเจริญ” และตรงกลางของหังนั้นจะมีธงชาติ
เวียดนามและรูปของโฮจิมินห์วางอยู่ด้วย (กฤษณะ ทองแก้ว, สมศักดิ์ ศรีสันติสุข
และวิยุทธ์ จำรัสพันธุ์, 2557: 157-174) ซึ่งคำสอนจากหังบูซาเหล่านี้ได้เข้ามาทำ
หน้าที่ในการประสานความคิด การกระทำของสมาชิกครอบครัวและปรากฏออกมา
โดยเฉพาะในส่วนนี้ก็คือคำว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนชาวไทยและ
ชาวเวียดนามสถิตสถาพร” ซึ่งถือเป็นแนวทางที่ประธานโฮจิมินห์มอบหมายให้ไว้
เพื่อที่จะคงความสัมพันธ์อันดีกับผู้คนและสังคมไทย

“...ชาวเวียดนามในสังคมไทยนั้นมีด้วยกัน 4 ชนชั้น คือ ชนชั้นนำจะมีความสนิทสนมกับผู้นำประเทศ อาทิ ลุงจันทร์ที่มีความสัมพันธ์กับพลเอกประภาส จารุเสถียร ชนชั้นนำในหัวเมืองก็มีความสนิทสนมกับผู้ว่าราชการจังหวัด ข้าราชการผู้ใหญ่ ระดับท้องถิ่นจะมีความสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และระดับล่าง ชาวเวียดนามจะผูกสัมพันธ์กับชาวบ้านให้ได้ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ และภายใต้โครงสร้างทางสังคม ชาวเวียดนามก็ทำให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ก็มีชาวเวียดนามที่อยู่นอกโครงสร้างก็มักถูกจับกุม ถูกขูดรีด เป็นต้น...” (ซุง ฟอร์นเจอร์ [ชื่อสมมุติ], 2556)

ความสอดคล้องต้องกันของคำสอนจากหิงบุชาแผ่นดินและคำสั่งลับของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามเข้ามาให้ชาวเวียดนามในเมืองไทยปฏิบัติตามนั้นได้เข้ามาในมิติของความสัมพันธ์เชิงประเพณี คือสร้างความสัมพันธ์ขึ้นผ่านการผูกเสี่ยว มีการไปมาหาสู่ ฟังพากันและกัน และนำมาสู่การได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ในสังคมตามคำภีร์ที่ว่า “พี่น้อง(ญาติ)ไกลไม่เท่าเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้” (ซุง ฟอร์นเจอร์ [ชื่อสมมุติ], 2556) ครั้นเมื่อไหร่ที่รัฐบาลส่วนกลางมีนโยบายให้จับกุม กวาดล้างชาวเวียดนามในเมืองไทย อำนาจเชิงประเพณีก็ปรากฏออกผ่านการช่วยเหลือ ให้ที่หลบซ่อน หรือปกปิดชั่วคราว หรือมีส่วนในการสนับสนุนการคงอยู่ของชาวเวียดนามในสังคมเรื่อยมาตราบจนปัจจุบันนั่นเอง ผู้วิจัยเชื่อว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนชาวไทยและชาวเวียดนามสถิตสถาพร” นั่นคือ แนวทางในความสัมพันธ์เชิงประเพณีที่นำมาสู่การยอมรับทางสังคมตามมานั่นเอง

3.2 โรงเรียนภาษาเวียดนามกับการปลูกฝัง เผยแพร่ และผลิตซ้ำสิทธิอำนาจเชิงประเพณี โรงเรียนภาษาเวียดนาม (Gia Dinh Hoc Hieu) หรือโรงเรียนนอกระบบซึ่งเป็นการเรียนการสอนภาษาเวียดนามตามบ้านมีระดับประถมศึกษาปีที่ 1-7 (บา วันฮาย [ชื่อสมมุติ], 2556) โดยจะมีครูอาสาสมัครสอนภาษาเวียดนาม ซึ่งจะมีการสอนคณิตศาสตร์แบบเวียดนาม วัฒนธรรม ประเพณีเวียดนาม (จตุพร ดอมโลม, 2555: 89) การก่อตั้งโรงเรียนภาษาเวียดนามนั้นเป็น

แนวความคิดของนักชาตินิยมเวียดนามที่เคยจัดตั้งโรงเรียนกินนอนเพื่อต่อต้านฝรั่งเศสในเวียดนามช่วง ค.ศ. 1907 เพราะสังคมของเวียดนามตระหนักมาตลอดว่าการศึกษามีความสำคัญต่อเอกราชของชาติ ดังนั้น เวียดนามภายหลังจากสูญเสียเอกราชให้กับฝรั่งเศสใน ค.ศ. 1883 จึงได้หันมาตระหนักถึงการศึกษามากขึ้น (กฤษณะทองแก้ว, 2553: 55-68) โดยเฉพาะความรู้ซึ่งประวัติศาสตร์ที่รัฐเวียดนามยังคงให้ความสำคัญในการร่วมกันสร้างชาติด้วยการเริ่มต้นการมีจินตนาการร่วมกัน (Imagined Community) เป็นเบื้องต้น (ดาร์วีน เมตตาริกานนท์, 2549: 89-118) ด้วยเหตุนี้โรงเรียนสอนภาษาเวียดนามจึงก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1928 ชื่อว่า “โรงเรียนประชาชนจัดตั้ง” ถูกต้องตามกฎหมาย โดยในครั้งนั้นมีนักเรียนชาวเวียดนามจำนวน 21 คน จากนักเรียนทั้งหมด 38 คน มีครู 2 คน คือ นายบัวจัน กิจชยัน ทำหน้าที่สอนหนังสือไทย และนายฮวงก่า เป็นครูสอนหนังสือเวียดนาม (เศรษฐศาสตร์ วัตรโสภ, ดาร์วีน เมตตาริกานนท์ และชนันท์ บุนนรรณ, 2557: 130) อย่างไรก็ตามการเปิดทำการเรียนการสอนของโรงเรียนสอนภาษาเวียดนามก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของบ้านเมืองตามยุคสมัยว่าทางการมีความเข้มงวดหรือผ่อนคลายเป็นเพียงใดด้วย เพราะโรงเรียนสอนภาษาเวียดนามเปิดสอนตามบ้านเรือนของชาวเวียดนามในชุมชน อาทิ บ้านหนองบัว บ้านหนองโสน ที่จังหวัดอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ชุมชนในอำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เป็นต้น โดยมีอัตราส่วนครูหนึ่งคนต่อเยาวชนเวียดนามประมาณ 5-7 คน และคนที่เรียนจบและมีความสามารถก็จะวกกลับมาทำหน้าที่สอนต่อนั่นเอง (ฮุง ฟอรันิเจอร์ [ชื่อสมมุติ], 2556)

นายตรอง (ชื่อสมมุติ) หัวหน้าครอบครัวที่ได้รับสัญชาติไทยเรียบร้อยแล้ว มีอายุ 68 ปี มาจากครอบครัวปฐุมที่มีคุณพ่อเป็นคนที่ทำหน้าที่สืบสานวัฒนธรรมเวียดนามควบคู่กับโฮจิมินห์ซึ่งถือว่าเป็นเกียรติแก่ครอบครัวปฐุมของเขาอย่างสูง ยิ่งนัก ส่วนนายตรองปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารแหล่งศึกษาและท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์โฮจิมินห์ บ้านหนองโสน ตำบลเชียงพิณ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และเขาบอกว่าสถานภาพของครอบครัวสร้าง (Family of procreation) ของเขาในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นการเลื่อนชั้นลงจากครอบครัวปฐุมซึ่งมีคุณพ่อเป็น

ผู้นำครอบครัวที่ได้มีโอกาสร่วมทำงานกับท่านประธานโฮจิมินห์นั่นเอง ตามจังหวัดต่าง ๆ เช่น จังหวัดพิจิตร อุตรธานี นครพนม และสกลนคร (ตรอง ชันอาสา [ชื่อสมมุติ], 2556) และเป็นครูผู้สอนตามโรงเรียนสอนภาษาเหล่านั้นด้วย ดังนั้นพ่อของนายตรองจึงได้รับสิทธิอำนาจตามประเพณีมาจากโฮจิมินห์ เพราะบิดาของนายตรองมีความรู้เชิงประเพณีที่มีอยู่และได้รับการถ่ายทอดจากท่านโฮจิมินห์เรื่อยมา ซึ่งเวลาที่ชุมชนจะมีเทศกาลหรือประเพณีต่างๆ คุณพ่อจึงได้รับเกียรติให้เป็นผู้วางกรอบ แนวทาง และควบคุม พิธีกรรมต่างๆ เรื่อยมา

ครั้นมาถึงสมัยปัจจุบันในฐานะหัวหน้าครอบครัวนายตรองก็ได้เชิญให้ดำรงตำแหน่งใน “แหล่งศึกษาและท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์โฮจิมินห์” เพื่อการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมเวียดนามให้กับสังคมไทย ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทที่สำคัญมากในการได้รับสิทธิอำนาจอันชอบธรรมเชิงประเพณี ให้ทำหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งขึ้น คือ (1) จัดสร้างและพัฒนาสถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่รำลึกถึงประธานโฮจิมินห์ พร้อมกับเป็นศูนย์กลางวิจัย เรียนรู้ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประธานโฮจิมินห์ วีระบุรุษแห่งการปลดปล่อยประชาชาติ ปุชนิยมบุคคลที่ยิ่งใหญ่ทางวัฒนธรรม (2) เพิ่มพูนความรู้และความสัมพันธ์ตลอดจนมิตรภาพอันดีของชาวไทยและชาวเวียดนาม (3) พัฒนาสถานที่แห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเชิงประวัติศาสตร์ และ (4) ส่งเสริมให้ชาวบ้านในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากงานบริการด้านการท่องเที่ยว (คณะกรรมการพัฒนาแหล่งศึกษาเชิงประวัติศาสตร์โฮจิมินห์, มปป) ดังนั้นตามแนวคิดของเวเบอร์นั้นบ่งว่า โฮจิมินห์คือปุชนิยมบุคคลที่ผู้คนเคารพ นั่นก็เปรียบเสมือนตัวแบบของประเพณีที่อยู่ในจิตใจผู้คนไปแล้ว ดังนั้น ครอบครัวปฐมของนายตรองจึงเป็นครอบครัวที่ได้รับสิทธิอำนาจอันชอบธรรมเชิงประเพณีมาจากโฮจิมินห์และสืบทอดลงมาถึงนายตรองในปัจจุบันด้วย

3.3 ศาลเจ้า : พื้นที่ทางสังคมในการสะสมสิทธิอำนาจเชิงประเพณี

ศาลเจ้า (Den) คือ ศาสนาสถานเพื่อประกอบพิธีกรรมต่างๆ ตามหลักศาสนาชาวไทยเชื้อสายเวียดนามนั้นส่วนใหญ่จะมีการผสมผสานความเชื่อจากพุทธมหายาน ขงจื้อ และเต๋า ที่ได้รับมาจากจีน ดังนั้น ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามได้รับอิทธิพลสืบมา คือ ความกตัญญูตเวทีต่อบิดา

มารดา บรรพบุรุษ การมีแท่นบูชา และการมีศาลเจ้า เช่น ศาลเจ้าพ่อตายเวือง (Dai Vuong) ซึ่งเป็นศาลเจ้าประจำหมู่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ที่ได้สร้างขึ้นใน ค.ศ. 1898 และได้มีการบูรณะการใหม่ใน ค.ศ. 1992 คำว่าตายเวืองนั้นหมายความว่ากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่หรือมหाराช (จตุพร ดอมโสม, 2555: 98) ศาลเจ้าตายเวืองของบ้านนาจอกคือองค์กรหนึ่งตามแนวคิดของเวเบอร์ที่เชื่อว่าทำหน้าที่ในการสืบทอดและผลิตซ้ำอำนาจตามประเพณีของชาวเหวียดเกี่ยวในสังคมไทยปัจจุบัน เพราะศาลเจ้าตายเวืองจะมีการประกอบพิธีกรรมทุกปี คือ เทศกาลปีใหม่ (Tết) ประเพณีวันไหว้ซึ่งจะตรงกับวันเข้าพรรษาของไทย (จตุพร ดอมโสม, 2555: 102) และพิธีการแก้บนซึ่งจะมีเดือนละ 2 ครั้ง (ล็อก ดาวเงิน [ชื่อสมมุติ], 2556)

สิทธิอำนาจตามประเพณีของครอบครัวของนายล็อก ปัจจุบันอายุ 87 ปี ปัจจุบันอาศัยอยู่ในบ้านนาจอก หมู่ 5 ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มาจากครอบครัวปฐมที่พ่อแม่อพยพมาจากประเทศเวียดนาม มีพี่น้อง 6 คน คุณพ่อเคยทำหน้าที่เจ้าจ้ำ เพราะมาจากการที่พ่อแม่บริจาคที่ดินให้ก่อสร้างศาลเจ้าพ่อ ปัจจุบันนายล็อกมีครอบครัวสร้างที่ประกอบด้วยลูก 6 คน ปัจจุบันรับผิดชอบเป็นเจ้าของผู้ดูแลศาลเจ้าพ่อตายเวือง โดยเริ่มเข้ามามีบทบาทใน ค.ศ. 1997 หรือ 17 ปีก่อน โดยมีคุณพ่อและกำนันสาย ประชากุล เป็นผู้สอนให้ และเมื่อมีการสรรหาต่อมาผู้ใหญ่บ้านก็เลือกตนขึ้นมาเป็นเจ้าจ้ำ (ล็อก ดาวเงิน [ชื่อสมมุติ], 2556) โดยหน้าที่ของพ่อจ้ำก็คือนำในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในศาลเจ้าตายเวือง และก็ยังมีข้อห้ามของเจ้าจ้ำ เช่น ห้ามทานอาหารสด ลาบก้อยแดง เนื้อสุกร เนื้อสุนัข ห้ามรับประทานเครื่องดื่มในงานศพ ห้ามยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิง (ล็อก ดาวเงิน [ชื่อสมมุติ], 2556) ข้อห้ามเหล่านี้พ่อจ้ำจะต้องรักษาให้ได้และต้องกระทำอย่างมีระเบียบวินัยด้วย เพราะศาลเจ้าตายเวืองนั้นเป็นที่นับถือของเหวียดเกี่ยวและชาวไทยโดยทั่วไป ครอบครัวนายล็อกเป็นครอบครัวที่เหวียดเกี่ยวให้การนับถือ เพราะนายล็อกมีหน้าที่ในการควบคุมการประกอบพิธีกรรม และเป็นผู้นำในการบ่นบานสานกล่าวของชาวเหวียดเกี่ยวต่อเจ้าพ่อตายเวือง ซึ่งส่วนใหญ่ก็ได้รับการความพึงพอใจ และก็จะกลับมาแก้บนในส่วนของผู้ที่ตรุษเต็ดและพิธีวันไหว้นั้น

เป็นพิธีกรรมหลักของศาลเจ้าตายเรื่องทุกปีอยู่แล้ว เพื่อต้องการให้สมาชิกในครอบครัวได้กลับมาพบปะกันและประกอบพิธีบูชาพ่อแม่ บรรพบุรุษ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นสิ่งที่อยู่ในความรับรู้หรือตระหนักของชาวเหวียดเกี่ยว ดังนั้น ครอบครัวของนายลือกจึงอยู่ในตำแหน่งที่เป็นผู้นำในการกระทำกรหรือประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ ศรัทธาให้สำเร็จ ดังนั้น ตามแนวคิดของเวเบอร์แล้ว ครอบครัวของนายลือกจึงเป็นครอบครัวที่มีสิทธิอำนาจตามประเพณีจากการสืบทอดจากพ่อและจากการสั่งสอนของอดีตกำนันหลาย ประชากร ซึ่งมีอำนาจตามประเพณีที่เหนือกว่า ดังนั้น นายลือกจึงได้รับการถ่ายทอดอำนาจตามประเพณีจากพ่อและกำนันหลาย อำนาจตามประเพณีจึงเป็นอำนาจที่ผูกโยงกับความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าตายเวืองที่ประทานและชำระไว้ในศาสนสถานศาลเจ้าตายเวือง นอกจากนี้ ปัจจุบันได้มีการก่อตั้งกองทุนศาลเจ้าตายเวืองขึ้น มีความเชื่อที่ว่า “ถ้าหากผู้ป่วยอยากหายจากโรคร้าย ก็ให้มากู้เงินจากกองทุนไปรักษาก็จะหาย” (ลือก ดาวเงิน [ชื่อสมมุติ], 2556) ปรากฏการณ์นี้ถือเป็นการขยายตัวของอำนาจตามประเพณีเข้าไปในสังคมโดยผ่านระบบเศรษฐกิจในรูปแบบของกองทุนซึ่งเวเบอร์ ก็เชื่อว่าอำนาจต่างๆ นั้นมีจุดเริ่มที่ต่างกันก็จริง แต่ต่อมาก็จะประสานกับอำนาจอื่นๆ ที่มีอยู่ในสังคมด้วยกัน (โคเซอร์, 2547: 376) เพราะสิทธิอำนาจชัดแจ้งและเติบโตได้นั้นขึ้นอยู่กับการปฏิสัมพันธ์หรือการกระทำกับสังคมนั้นเอง

4. สิทธิอำนาจตามกฎหมาย

สิทธิอำนาจตามกฎหมาย (Rational-legal Authority) หรืออำนาจอันชอบธรรมที่ตั้งอยู่บนรากฐานของเหตุผลและกฎข้อบังคับ ซึ่งได้กลายมาเป็นลักษณะเด่นของความสัมพัทธ์ตามลำดับสูงต่ำในสังคมสมัยใหม่ (โคเซอร์, 2547: 376) และมักปรากฏอยู่ในองค์การ (Bureaucracy) สมัยใหม่ที่นำเอาความเป็นเหตุผล (Rationality) ที่มีความเป็นทางการ (Formalization) มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์อำนาจผ่านหลักการและการใช้เหตุผล เวเบอร์เชื่อว่า ทุกวงการในสังคมสมัยใหม่มนุษย์ไม่สามารถแสดงการกระทำที่สำคัญทางสังคม (Socially Significant action) ได้อีกต่อไป หากไม่เข้าร่วมกับองค์การขนาดใหญ่ ซึ่งจะ

มอบหมายงานเฉพาะให้ผู้คนกระทำ แต่ในขณะที่เดียวกันผู้คนที่ต้องละทิ้งความ
ต้องการส่วนตัวและความพอใจส่วนบุคคลเพื่อเป้าหมายและวิธีทำงานขององค์กร
โดยรวมด้วย (โคเซอร์, 2547: 387) ซึ่งในบทความนี้ขอเสนอลักษณะของการดำรง
อยู่ของสิทธิอำนาจตามกฎหมายจากสมาคมมิตรภาพไทยเวียดนาม สมาคม
ชาวเวียดนามแห่งประเทศไทย และสมาคมนักธุรกิจไทยเวียดนาม เป็นต้น

4.1 สมาคมมิตรภาพไทย-เวียดนาม (Thailand-Vietnam Friendship Association) เป็นองค์กรหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศ ก่อตั้ง ค.ศ. 2004 โดยมี
พลอากาศเอกสมบุญ ระหงส์ ดำรงตำแหน่งนายกสมาคม ช่วง ค.ศ. 2004-2013 และ
ปัจจุบันคือ นายประจวบ ไชยสาส์น อดีตรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ
เครื่องหมายของสมาคมมิตรภาพไทย-เวียดนามมีลักษณะเป็นรูปมือสัมผัสกันได้
ธงชาติไทย-เวียดนามภายในสัญลักษณ์รูปโล่ขนาดด้วยรวงข้าว และมีข้อความชื่อ
สมาคม ทั้งภาษาไทย ภาษาเวียดนาม และภาษาอังกฤษกำกับอยู่ด้านล่างของ
สัญลักษณ์ (สมาคมมิตรภาพไทย-เวียดนาม, 2555) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
(1) กระชับและเพิ่มพูนความสัมพันธ์ฉันมิตรประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างประชาชน
ไทยและเวียดนาม โดยส่งเสริมการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ไทยเวียดนามในด้านต่างๆ (2) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศทั้งสอง
ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วิชาการ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความ
เข้าใจระหว่างกันของประเทศไทยและเวียดนามเพื่อให้เป็นรากฐานที่มั่นคงสำหรับ
พัฒนาความร่วมมือกันต่อไปในทุกด้าน (3) ส่งเสริมความสัมพันธ์และร่วมมือในด้าน
เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และด้านวิชาการ (4) สนับสนุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
และขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม รวมทั้งการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกัน
และ (5) ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของกันและกัน (สมาคมมิตรภาพไทย-เวียดนาม,
2555)

ภาพประกอบที่ 2 สัญลักษณ์สมาคมมิตรภาพไทยเวียดนาม

สมาคมมิตรภาพไทยเวียดนามนั้นเป็นองค์กรของราชการไทยที่เป็นตัวประสานกับหน่วยงานราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามอย่างเป็นทางการผ่านสถานทูตเวียดนามประจำประเทศไทยที่กรุงเทพมหานคร และกงสุลเวียดนามประจำจังหวัดขอนแก่น โดยทำนกงสุลจะทำหน้าที่ในการดูแลชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม หรือชาวเวียดนามในเมืองไทย อาทิ กรณีนักท่องเที่ยวจากเวียดนามเข้ามาท่องเที่ยวในแล้วเกิดอุบัติเหตุรถตู้ประสบอุบัติเหตุแก่สระเบ็ดเสียชีวิตจำนวน 13 ศพ นั้นทางสถานทูตก็ได้มอบหมายให้กงสุลประสานงานขอความช่วยเหลือมายังสมาคมมิตรภาพไทยเวียดนาม และสมาคมและชมรมจังหวัดต่างๆ เพื่อช่วยเหลือเป็นทุนทรัพย์ในการเคลื่อนย้ายศพ การพิสูจน์อัตลักษณ์ เป็นต้น (กร ทองดี [ชื่อสมมุติ], 2557) นอกจากนี้ จากความขัดแย้งระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเรื่องเขตแดนทางทะเล สถานทูตเวียดนามก็ได้เรียกนักธุรกิจและนายกสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจังหวัดต่างๆ ไปทำความเข้าใจถึงสถานการณ์และกำชับให้อยู่อย่างสงบเรียบร้อย ห้ามแสดงการอันใดที่จะทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น (กร ทองดี [ชื่อสมมุติ], 2557) ดังนั้น สมาคมมิตรภาพไทยเวียดนามจึงอยู่ตรงกลางของความสัมพันธ์ของระดับประเทศเป็นส่วนใหญ่ และสามารถเชื่อมโยงชาวไทยเชื้อสายเวียดนามเข้ากับรัฐบาลกลางของเวียดนามได้ และถือเป็นองค์กรการระดับนานาชาติที่พร้อมจะช่วยแก้ไขปัญหากับประเทศที่สามอีกด้วย

หน่วยงานราชการจึงขอความช่วยเหลือในการประสานงาน หรือการช่วยเหลือสังคม ด้วยครอบครัวประกอบธุรกิจจำหน่ายรถจักรยานยนต์ รถยนต์ รายใหญ่ในแอ่งสกลนคร และมีสาขาของรถจักรยานยนต์กว่า 90 สาขา รถยนต์ 11 สาขา จึงพอที่จะมีเงินในการสนับสนุนกิจการต่างของหน่วยงานราชการในทุกๆระดับ (โฮ เหงียนวัน [ชื่อสมมุติ], 2557) ภายหลังจาก ค.ศ. 2004 ที่รัฐบาลไทยและรัฐบาลเวียดนามสานความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดผ่านการก่อสร้างหมู่บ้านมิตรภาพไทยเวียดนามที่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม (ธัญญาทิพย์ ศรีพนา & Trinh Dieu Thin, 2548: 147) ปัจจุบันมี 9 สมาคม คือ จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดกาฬสินธุ์ และกรุงเทพฯ ส่วนชมรมชาวเวียดนามมีอยู่ใน 10 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดยโสธร จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเลย จังหวัดภูเก็ท จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดหนองบัวลำภู เป็นต้น

สิทธิอำนาจตามกฎหมายของครอบครัวนายเก็ม (ชื่อสมมุติ) นายเก็ม อายุ 76 ปี อดีตนายกสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจังหวัดอุดรธานี ให้ข้อมูลว่า ครอบครัวของเขามีแม่เป็นผู้นำและแม่เคยเข้าร่วมกับขบวนการกู้ชาติเวียดนาม ดังนั้น ครอบครัวของตนจึงได้รับการยอมรับจากชาวเวียดนามเรื่อยมา ดังนั้น เมื่อมีการก่อตั้งสมาคมขึ้นตนก็ได้รับตำแหน่งนายกสมาคม นายเก็มเล่าว่าการดำรงตำแหน่งนายกสมาคมทำให้ได้รับการประสานงานและติดต่อกับหน่วยงานราชการ และบางครั้งก็มีการร่วมประชุมกับข้าราชการระดับสูงในจังหวัด เพราะสมาคมได้อาสาในการจัดงานต่าง ๆ ในจังหวัดเรื่อยมา เช่น การก่อสร้างสะพานลอยข้ามถนน หน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี สวนสาธารณะหนองประจักษ์ บริจาคเงินสดตามสถานการณ์ต่าง เช่น น้ำท่วมกรุงเทพฯ การบริจาคเงินตามพระราชอัธยาศัยให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เพื่อใช้จ่ายตามอัธยาศัย (เก็ม แวนดำ [ชื่อสมมุติ], 2556) สิทธิอำนาจตามกฎหมายของสมาคมเกิดขึ้นตามมาภายหลังจากการจดทะเบียนสมาคมอย่างถูกกฎหมาย และที่สำคัญก็คือหนังสือราชการที่ขอความช่วยเหลือหรือประสานงานมาทางสมาคมนั้น คือ การนำมาซึ่งอำนาจตามกฎหมาย

เพราะเวเบอร์เชื่อว่าการกระทำจะนำมาสู่อำนาจ เจกเช่นเดียวกัน หนังสือราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ประสานงานเข้าไปในสมาคมก็นำมาสู่การสะสมสิทธิอำนาจตามเหตุผลหรือกฎหมายของรัฐนั่นเอง นานวันเข้าครอบครัวของนายกสมาคมก็ได้รับการยอมรับจากข้าราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เคยประสานงานและขอความช่วยเหลือจนนำมาสู่การมีความสัมพันธ์ เช่น เชิญมาเป็นแขกในงานต่าง ๆ เช่น ขึ้นบ้านใหม่ บวชลูก และงานแต่งของลูกสาว เป็นต้น (เกิม แวนดำ [ชื่อสมมุติ], 2556)

4.3 สมาคมนักธุรกิจไทยเวียดนาม (Business Association of Thai Vietnam = BAOTV) สมาคมนักธุรกิจไทย-เวียดนาม" รวมตัวเป็นชมรมเมื่อ ค.ศ. 2012 และได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นสมาคมเมื่อวันที่ 9 เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2013 สมาคมนักธุรกิจไทยเวียดนามมีสมาชิกมาจากชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจำนวน 260 คน จาก 7 จังหวัด คือ อุตรธานี หนองคาย ขอนแก่น สกลนคร นครพนม หนองบัวลำภู และจังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อสร้างความสามัคคีความร่วมมือ เครือข่ายทางการค้าและการลงทุนให้กับนักธุรกิจไทยเวียดนาม (2) เพื่อเตรียมความพร้อมของนักธุรกิจไทยเวียดนามในการก้าวสู่อาเซียน (3) ส่งเสริมความรู้ ความสามารถให้คำปรึกษากับนักธุรกิจรุ่นใหม่ เพื่อการแข่งขันทางการค้า การลงทุนในอนาคต และ (4) ให้การสนับสนุนกิจกรรมของการทำประโยชน์เพื่อสังคมกับองค์กรการกุศล องค์กรสาธารณะประโยชน์ สมาคมมีกรรมการบริหารทั้งหมด 30 คน โดยมีวาระการทำงาน 3 ปี และจะมีการประชุมกันทุก 3 เดือน (ชวน ทวนทอง [ชื่อสมมุติ], 2556) สมาคมนั้นได้เป็นองค์กรในการรองรับการค้า ธุรกิจของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่ปัจจุบันนี้ได้ให้ความสนใจกับการทำธุรกิจถึงร้อย 95 โดยส่วนใหญ่คนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี และในอนาคตสมาคมจะดึงนักธุรกิจที่มีอายุ 30 ปี เข้ามาร่วมให้มากขึ้น (เกิม แวนดำ [ชื่อสมมุติ], จิน เบาบาง [ชื่อสมมุติ], และรัตน์ รั๊กชน [ชื่อสมมุติ], 2556) โดยมีผู้ใหญ่มาทำหน้าที่ที่ปรึกษาให้กับสมาชิก

ภาพประกอบที่ 4 สัญลักษณ์ของสมาคมธุรกิจไทยเวียดนาม

สมาคมธุรกิจไทยเวียดนามคือองค์กรที่จัดตั้งอย่างถูกต้องตามกฎหมายตามหลักเหตุผลของรัฐ และจะกลายเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้นักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายเวียดนามจาก 7 จังหวัดได้มีการปฏิสัมพันธ์กันและกัน และก็จะนำมาสู่การเสริมอำนาจทางธุรกิจให้กันด้วย และจะมีเครือข่ายที่ทรงพลังมีอำนาจในการต่อสู้ต่อรองกับนักธุรกิจในสังคมไทยเพิ่มสูงขึ้น เช่น ครอบครัวนายชวน (ชื่อสมมุติ) ที่มาจากครอบครัวที่พ่อและแม่อพยพมาจากเวียดนาม เพราะในยุคเจ้าอาณานิคมปกครองอินโดจีน พ่อของนายชวนนั้นได้รับราชการกับฝรั่งเศส แม่ก็ทำหน้าที่แม่บ้านแต่สุดท้ายก็จำต้องหนีข้ามแม่น้ำโขงเข้ามา โดยมีลูกทั้งหมด 6 คน นายชวนเป็นคนหนึ่งที่ 5 การอพยพข้ามมาฝั่งไทยก็มาตั้งตัวใหม่ ซึ่งก็อาศัยความขยัน ประหยัดอดทน ผสมกับครอบครัวมีทุนรอนข้ามมาด้วย ก็เลยเปิดโรงงานทอเสื้อไหมพรมถุงมือ (ชวน ทวนทอง [ชื่อสมมุติ], 2556) ครั้นนายชวนมีครอบครัวก็ยังคงทำธุรกิจปัจจุบันก็นำเข้าเครื่องจักรกลและเครื่องรีดหลังคา แต่ด้วยความที่ธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงมาก ดังนั้น การรวมกลุ่มจึงได้เกิดขึ้น โดยสมาชิกในกลุ่มก็พบปะกันตามศาลเจ้า เทศกาลปีใหม่เวียดนามหรือตรุษเต๊ตเรื่อยมาอยู่แล้ว ส่วนเรื่องความขยัน ประหยัด อดทน นั้นมีอยู่ในตัวของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามอยู่แล้ว ดังนั้น การรวมกลุ่มของนักธุรกิจเป็นสมาคมจึงเป็นการเสริมสร้างสิทธิอำนาจทางกฎหมายในสังคมไทยให้มีมากขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในสังคมไทยเคยตกอยู่ในสถานะทางสังคม (Social status) ในอีกชนชั้น (Class) หนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยทั่วไปที่ไร้อำนาจชอบธรรม ภายหลังจากการอพยพเข้ามาใน ค.ศ. 1946 และมีจุดเริ่มต้นจากการเริ่มสะสมอำนาจบุญบารมีด้วยการต่อสู้ชีวิตด้วยสองมือ ภายใต้ปรัชญาของการขยัน ประหยัด และอดทน เพราะมีคำสอนจากหิ้งบูชาแผ่นดิน เป็นแนวทางในดำเนินชีวิต ส่วนการสะสมสิทธิอำนาจตามประเพณีก็มีหิ้งบูชาแผ่นดิน โรงเรียนสอนภาษาเวียดนามและศาลเจ้าเป็นพื้นที่ในการก่อสร้าง ชำรง และสืบทอดวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม โดยเฉพาะกับครอบครัวของผู้ดำเนินการประกอบพิธีกรรมก็จะได้รับการสะสมเรื่อยมา ปรากฏหลังจาก ค.ศ. 2004 ที่รัฐบาลไทยและรัฐบาลเวียดนามมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นมากขึ้น ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในสังคมไทยจึงได้เข้ามาสะสมสิทธิอำนาจเชิงกฎหมาย ผ่านการเข้ามารวมกลุ่มในสมาคมชาวเวียดนามจังหวัดต่างๆ เพื่อจะได้เข้ามากระทำการกับสังคมในเชิงของการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ซึ่งส่งผลให้ได้รับการยอมรับจากข้าราชการในจังหวัดนั้นๆ ส่วนการสะสมสิทธิอำนาจเชิงกฎหมายของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามนั้นสะสมผ่านสมาคมชาวเวียดนามแห่งประเทศไทย ก็เป็นการยกระดับการกระทำทางสังคมกับหน่วยงานระดับที่สูงขึ้นคือ กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งทำให้การสะสมสิทธิอำนาจเชิงกฎหมายก็มีขนาดใหญ่ขึ้น สุดท้ายการสะสมสิทธิอำนาจเชิงกฎหมายผ่านสมาคมมิตรภาพไทยเวียดนามของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามนั้นได้ยกระดับขึ้นไปสู่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม และบางครั้งก็ร่วมกันแก้ไขปัญหาให้กับประเทศที่สามอีกด้วย ดังนั้น ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่ได้สะสมสิทธิอำนาจเชิงบารมีด้วยตัวเอง สิทธิอำนาจตามประเพณี และสิทธิอำนาจตามกฎหมายได้ครบถ้วนนั้นก็ทำให้อำนาจชอบธรรมที่ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามเคยมีสมัยที่อยู่ในสังคมเวียดนาม ก็กลับมามีครบถ้วนอีกครั้งในสังคมไทย เพราะอำนาจชอบธรรมนั้นวัดได้จากการเลื่อนชั้นทางสังคมจากคนชายขอบมาสู่ศูนย์กลางและได้รับการยอมรับจากสังคมไทย

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณะ ทองแก้ว. (2553). เวียดนาม: การต่อต้านและการรับแนวคิดจากโลกตะวันตก. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 2(1), 55-68.
- กฤษณะ ทองแก้ว สมศักดิ์ ศรีสันติสุข และวิยุทธ์ จำรัสพันธ์. (2557). เหวียดเกี่ยวกับ: ครอบครัวยุคใหม่เพราะหิ้งบูชาแผ่นดิน. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 6(2), 157-174.
- คณะกรรมการพัฒนาแหล่งศึกษาเชิงประวัติศาสตร์โฮจิมินห์. (มปป). **เอกสารแนะนำแหล่งศึกษาประวัติศาสตร์โฮจิมินห์**. มปป.
- โคเซอร์, ลิวอิส เอ. (2547). **นักปราชญ์ระดับโลก**. (กาญจพรพรช กอศรีพร และคณะ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สถาบันวิถีทรรศน์.
- จตุพร ดอมโสม. (2555). **การสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของคนไทยเชื้อสายเวียดนามบ้านนาจอก**. ขอนแก่น: ศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจอร์มี ซีบรุก. (2554). **คู่มือเข้าใจชนชั้น วรณะ ความเหลื่อมล้ำ = The No-NONSENSE Guide to Class, Caste & Heierarcties**. (ทองสุก เกตุโรจน์ และสายพิณ ศุพุทธมงคล ผู้แปล). กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2549). **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์และความเป็นอื่น**. กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- ดาร์วิน เมตตาริกานนท์. (2549). **ประวัติศาสตร์เวียดนามในหนังสือแบบเรียนชั้นประถมของเวียดนามปัจจุบัน**. **วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง**. 2(1), 89-118.
- ธัญญาทิพย์ ศรีพนา และ Trinh Dieu Thin. (2548). **เหวียดเกี่ยวในประเทศไทยกับความสัมพันธ์ไทยเวียดนาม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา โดสกุล. (2548). **มโนทัศน์เรื่องอำนาจ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

- เศรษฐศาสตร์ วัตโรสก, ดารารัตน์ เมตาริกานนท์ และชนันท์ ปุณวรรณา. (2557). การเคลื่อนไหวของขบวนการกู้ชาติเวียดนามในอีสาน: อุดรธานี (ทศวรรษ 1880-1930). *วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง*. **10**(1), 113-138.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2548). *ทฤษฎีสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาคมมิตรภาพไทย-เวียดนาม. (2555). รายงานประจำปี 2554- มิถุนายน 2555. มปป.
- Keyes, Charles F. (2533). "Buddhist detachment and worldly gain: The economic ethic of north eastern thai villagers", *รัฐศาสตร์สาร*. **16**(1-2), 271-298.
- Moriison, Ken. (1995). **Marx, Durkheim, Weber: Formations of Modern Social Thought**. London: SAGE.
- Thongkaew Krishna, Srisontisuk Somsak & Chamruspanth Viyouth. (2014). Viet Kieu families and the pattern of socialmobility in Thai society. *KKU International Journal of Humanities and Social sciences*. **4**(1), 44-61.
- Weber, Max. (1978). **Economy and Society**. London: University of California.

สัมภาษณ์

- กร ทองดี (ชื่อสมมติ). (25 มิถุนายน 2557). **สัมภาษณ์เชิงลึก**. กรรมการสมาคมมิตรภาพไทยเวียดนาม กรุงเทพมหานคร
- เกม แวนดำ (ชื่อสมมติ). (22 สิงหาคม 2556). **บันทึกประวัติชีวิต**. กรรมการสมาคมชาวเวียดนามจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- เกม แวนดำ, จิ้น เบาบาง และรัตน์ รักชน. (ชื่อสมมติ). (22 สิงหาคม 2556). **สัมภาษณ์กลุ่ม**. กรรมการสมาคมชาวเวียดนามจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ชวน ทวนทอง (ชื่อสมมติ). (21 ธันวาคม 2556). **สัมภาษณ์เชิงลึก**. ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม จังหวัดอุดรธานี

- ด้าว ดาวเงิน (ชื่อสมมติ). (16 สิงหาคม 2556). **บันทึกประวัติชีวิต**. อดีตรกรรมการ
สมาคมชาวเวียดนามนครพนม จังหวัดนครพนม
- ตร่อง ชันอาสา (ชื่อสมมติ). (22 สิงหาคม 2556). **สัมภาษณ์เชิงลึก**. ผู้อาวุโส
ด้านวัฒนธรรมเวียดนาม จังหวัดอุดรธานี
- บา วันฮาย (ชื่อสมมติ). (19 ธันวาคม 2556). **บันทึกประวัติชีวิต**. กรรมการสมาคม
ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม จังหวัดหนองคาย
- ลือก ดาวเงิน (ชื่อสมมติ). (21 กันยายน 2556). **บันทึกประวัติชีวิต**. ชาวไทย
เชื้อสายเวียดนามผู้อาวุโส จังหวัดนครพนม
- สูง ฟอ์นเจอร์ (ชื่อสมมติ). (21 สิงหาคม 2556). **บันทึกประวัติชีวิต**. ผู้อาวุโสของ
ชาวไทยเชื้อสาย จังหวัดอุดรธานี
- โฮ เหงียนวัน (ชื่อสมมติ). (5 กุมภาพันธ์ 2557). **บันทึกประวัติชีวิต**. ผู้นำคนสำคัญของ
ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม จังหวัดสกลนคร